

Digital kjærestevold

Lederseminar for overgrepsmottakene, Bergen 19.10.22

Per Hellevik

Forsker II

NKVTS

**NASJONALT KUNNSKAPSSENTER
OM VOLD OG TRAUMATISK STRESS**

Min bakgrunn

- Vold- og ekstremismeforsker.
- Doktorgrad i kjærestevold, med vekt på digital vold.
- Fokus på ungdom og unge voksne.

Agenda

Overordnet

- Intimitet og kjærestereelasjonen
- Unge og digitale medier

Kjærestevold

- Omfang av kjærestevold
- Ung og voldsutsatt

Digital kjærestevold

- Definisjon
- Former for vold
 - Trakassering
 - Overvåking
 - Seksuell digital vold
 - Digital kontroll
- Likheter/ulikheter online og offline
- Hva kan overgrepsmottakene gjøre?

Spørsmål?

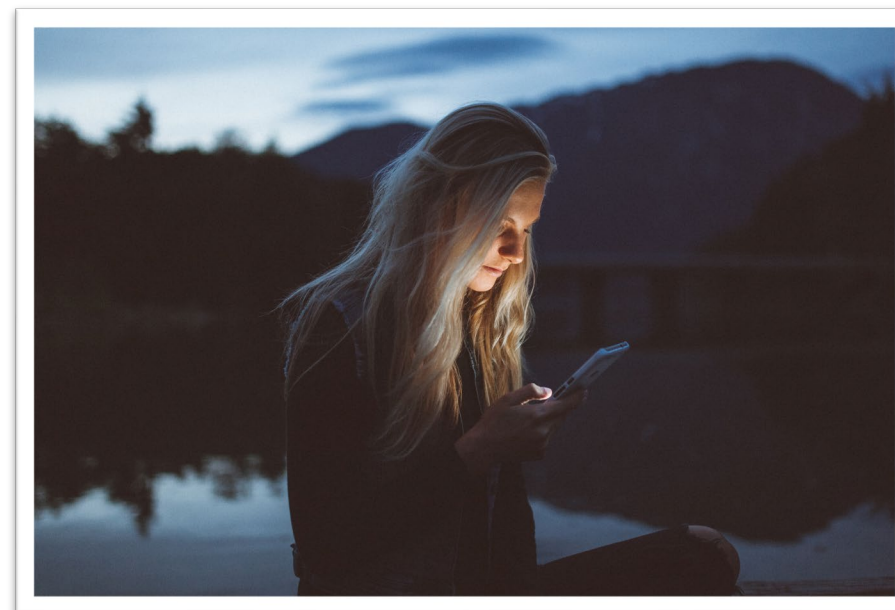
Intimitet og kjærestereelasjonen

- Intimitet er viktig i ungdoms identitets-, sosiale og affektive utvikling.
 - Inkludert seksuell atferd og utvikling.
- Ungdom har sterke formeningar om hva en slik relasjon skal innebære.
 - **Men mangler ofte erfaring.**
- Digitale medier er enda en faktor oppi dette.

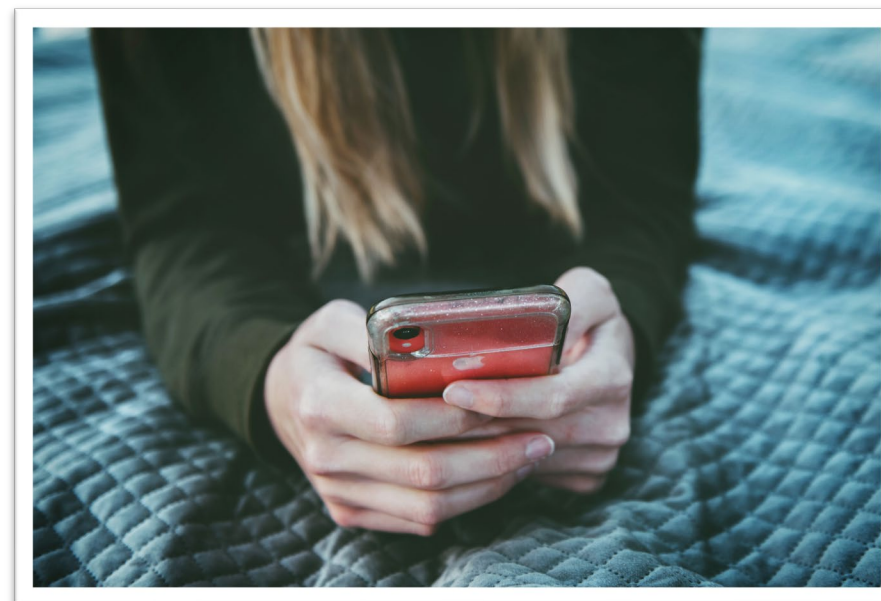
Unge og digitale medier

- Digitale medier har blitt et sentralt verktøy i unges interaksjon.
- Slik interaksjon involverer også visse risikoer.
 - Digital vold er én av disse.

Intimitet og digitale medier

- Mange unge og unge voksne bruker dating apper.
- «Sexting» er en del av mange unges intime interaksjon.
- Digitale medier er en sentral del av interaksjonen i en kjærestereelasjon.

Lenhart, A., Smith, A., and Anderson, M. "Teens, Technology and Romantic Relationships." Pew Research. Center, October 2015.

Anderson, Monica, Emily A. Vogels, and Erica Turner. "The virtues and downsides of online dating." (2020).

Mori C, Park J, Temple JR, Madigan S. Are Youth Sexting Rates Still on the Rise? A Meta-analytic Update. J Adolesc Health. 2022 Apr;70(4):531-539.

doi: 10.1016/j.jadohealth.2021.10.026. Epub 2021 Dec 13. PMID: 34916123.

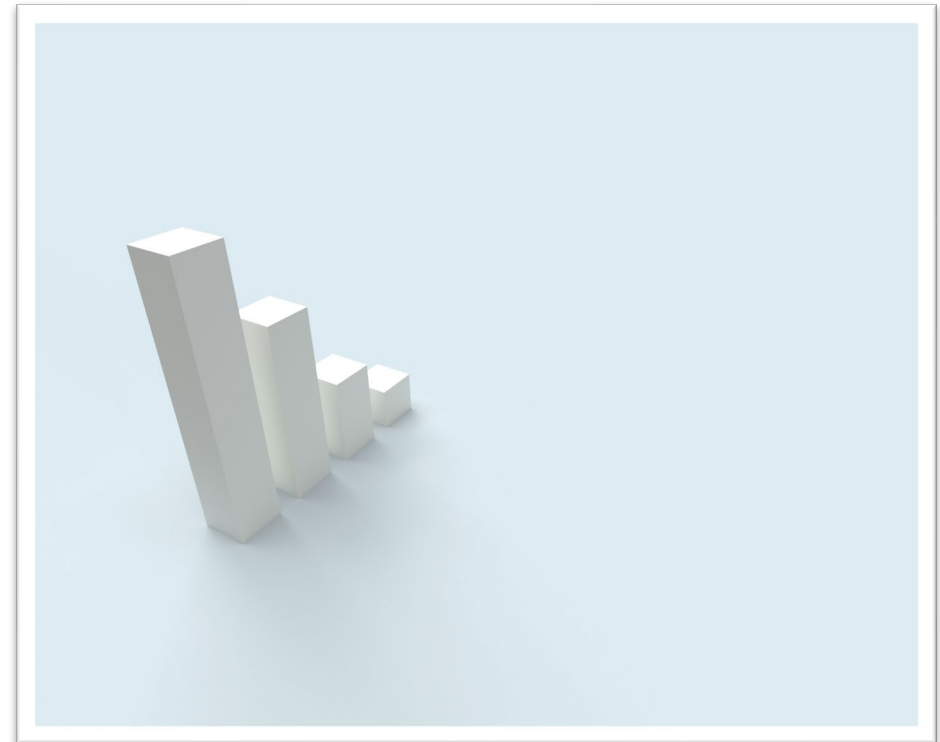

Kjærestevold

Omfang av kjærestevold

- Ulike definisjoner.
- Ulike utvalg.
- Ulike tidsperioder.
- Ulike måleinstrumenter.

- = ulike resultater.

Omfangstall

- Fysisk vold: Fra 2,2% - 32,9% for jenter og 0,8% - 29,8% for gutter.
- Psykisk vold: Fra 5,9% - 95,5% for jenter og fra 5,6% - 94,5% for gutter.
- Seksuell vold: Fra 4,8% - 41,0% for jenter og fra 2,4% - 39,0% for gutter.
- **Digital vold: Fra 4,9% - 48% for jenter og 3,9% - 46,0% for gutter.**

Ung og voldsutsatt

Individnivå

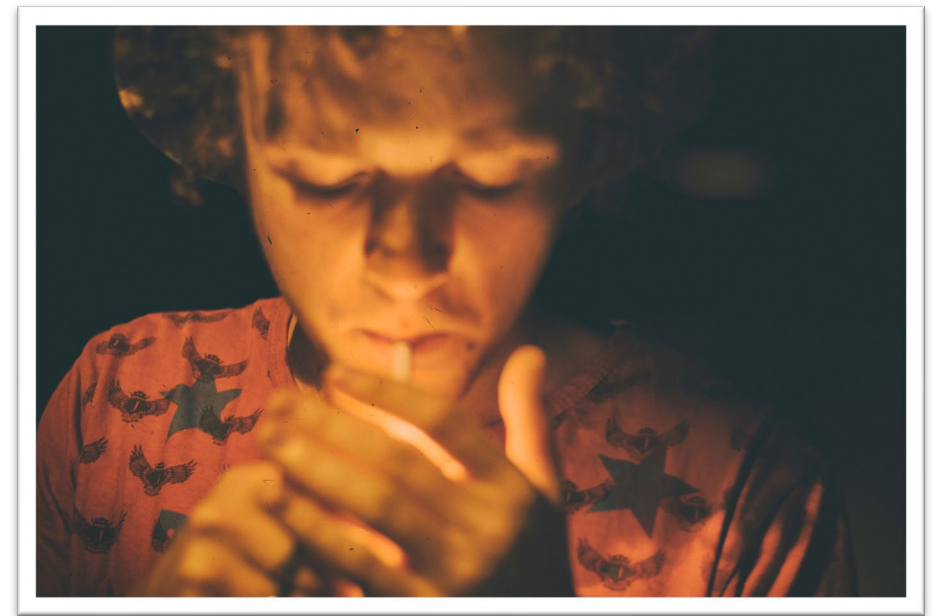
Sosialt nivå

Samfunnsnivå

(U)Klart skille mellom ungdom og voksen?

- Glidende overganger.
 - Forskjeller mellom en 17-åring og 18-åring?
 - Hva med vold i nære relasjoner?
- Svært lik utøvelse og opplevelse av vold.

Digital kjærestevold

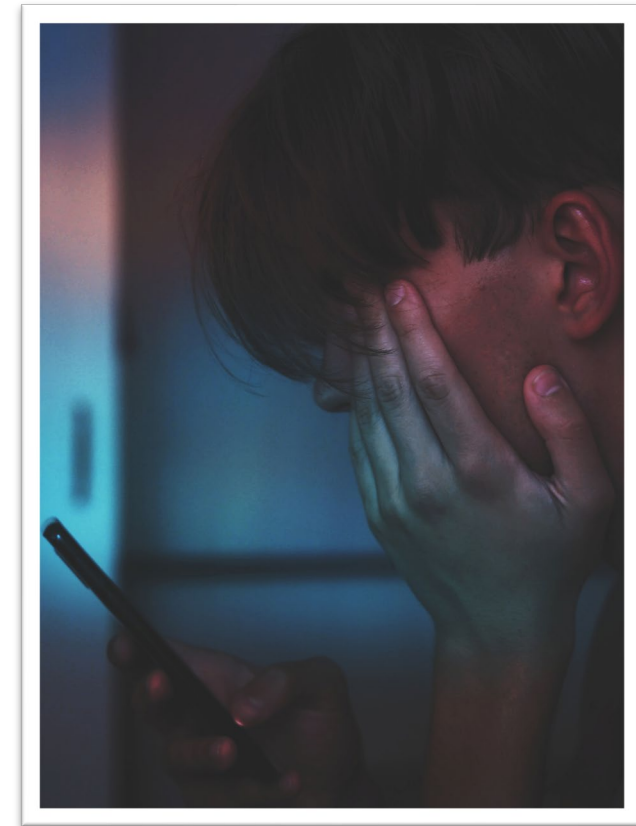
Definisjon

Digital kjærestevold kan forstås som:

“The physical, sexual, psychological, or emotional aggression within a dating relationship, including stalking. It can occur in person or electronically and might occur between a current or former dating partner.”

Former for digital kjærestevold

- Trakassering
- Overvåkning
- Seksuelle overgrep
- Kontroll

Hellevik, P. (2019). Teenagers' personal accounts of experiences with digital intimate partner violence and abuse. *Computers in Human Behavior*, 92, 178-187.
doi:10.1016/j.chb.2018.11.019

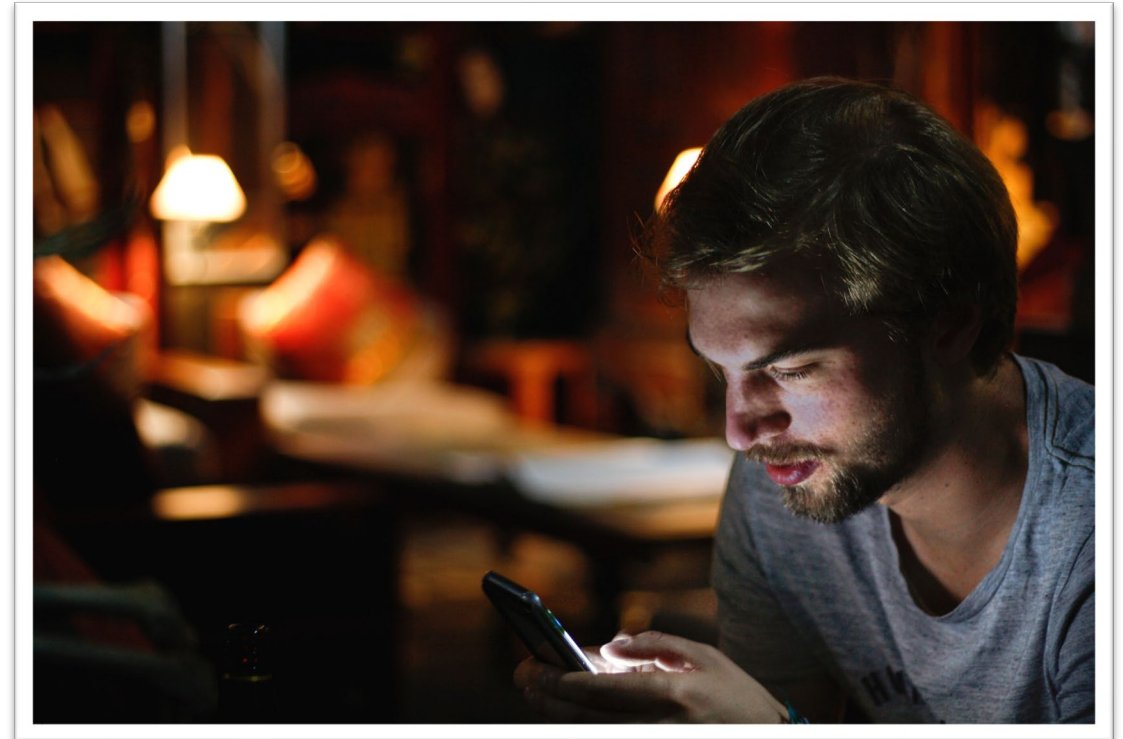
Digital trakassering

- Konstante meldinger/oppringninger.
- Hetsing og trusler.
- Bruke sosiale medier til å spre rykter, privat informasjon, fornærmelser, med mål om å ydmyke.

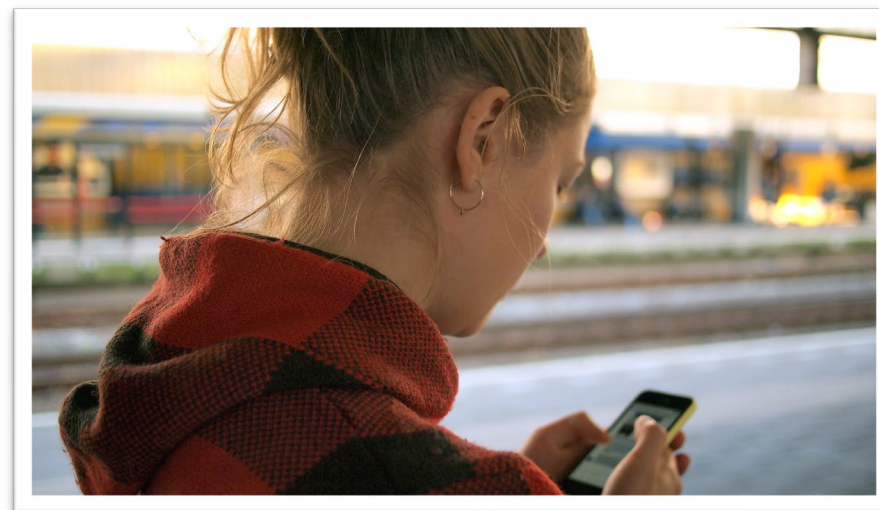
Digital overvåkning

- Tilgang til all aktivitet.
- Sporing av fysisk posisjon.
- Press/tvang til å få oversendt stadige oppdateringer.

Digitale seksuelle overgrep

- «Uønsket bildedeling/bildespredning»
 - Et godt kjent eksempel på digital kjærestevold.
 - Stort spekter av hva som kan inkluderes under dette begrepet.
 - «Image-based sexual abuse» er bedre.
- Press/tvang til sending av seksuelle bilder/film.
- Sammenheng mellom online og offline

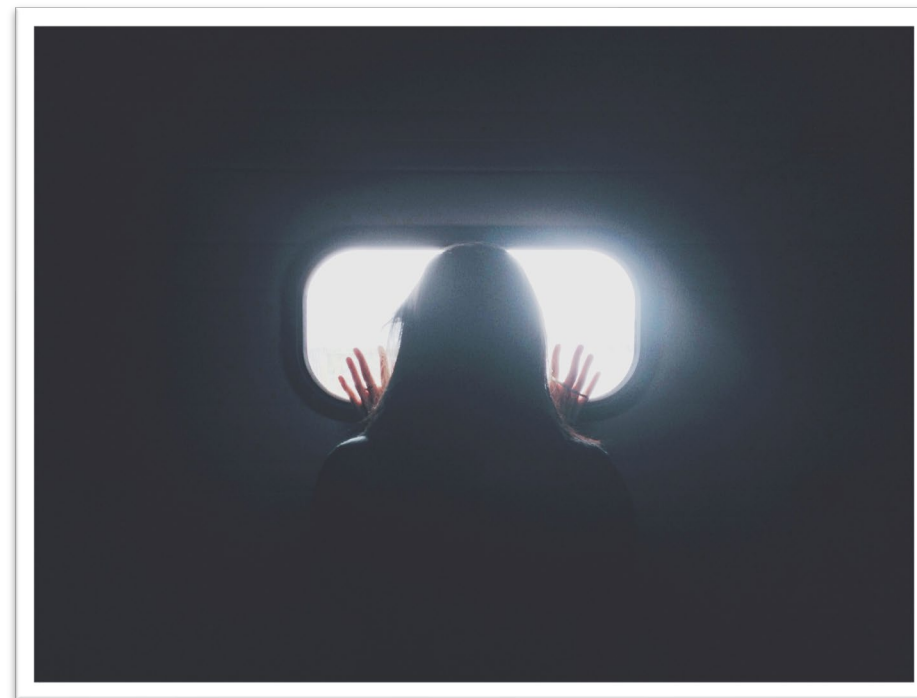

En jente i slutten av tenårene:

- «Han hadde så mange bilder og videoer av meg i situasjoner som jeg absolutt ikke vil at det skal finnes bilder og videoer av meg i, der det er [...] et overgrep, selv om det for eksempel på et bilde skulle fremstå som det ikke er et overgrep, så er det et overgrep.»

Digital kontroll

- Kontrollere all aktivitet på telefon/sosiale medier.
 - Inkl. vennelister, kommunikasjon etc.
 - Ofte en sentral del av den digitale kjærestevolden.
- Begynner i det små og økes så etter hvert.
- Medfører i blant total kontroll over en persons liv.

En jente i slutten av tenårene:

- «Så begynte han å [...] stalke meg, altså at jeg fikk absolutt ikke ha noen gutter i kontaktlisten på telefonen, så han begynte å slette alle mine snapvenner, han slettet min Snapchat etter en stund, han tok bort alle gutter på instagram, han [fjernet] alle kontakter på telefonen.»

Digital coercive control

- Evan Stark «coercive control»: *“condition of unfreedom” that is experienced as entrapment.*

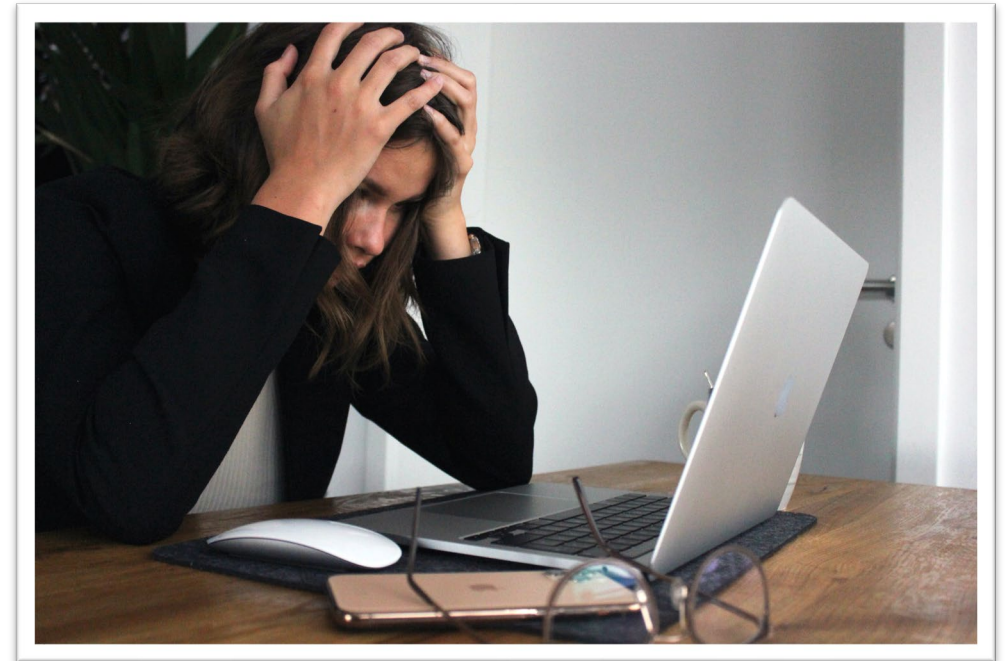
Stark E. (2007). Coercive control: How men entrap women in personal life. New York: Oxford University Press.

Bridget A Harris, Delanie Woodlock, Digital Coercive Control: Insights From Two Landmark Domestic Violence Studies, The British Journal of Criminology, Volume 59, Issue 3, May 2019, Pages 530–550, <https://doi.org/10.1093/bjc/azy052>

Unike aspekter ved digital kjærestevold

- Tilgang
- Synlighet
- Anonymitet
- Permanens

- Medfører dette nye ofre og utøvere?

Digital kjærestevold: Forsterking av konsekvenser?

- Offentlig tilgjengelig viktimisering?
- Delaktighet i produksjonen av bilder/videoer?
- Redsel for at det kan dukke opp senere?
- Re-traumatisering?
- Økt skam/skyld?

Online/offline henger sammen

- Lite hensiktsmessig med et sterkt skille mellom online og offline
- Digital vold og overgrep burde ikke anses som et «online-problem».
- Å slutte å bruke digitale medier er ikke et alternativ..

Mye usikkerhet tilknyttet kjærestereelasjonen

- Kan være den første kjærestereelasjonen.
 - Usikkerhet tilknyttet hva som er greit/ikke greit utnytted.
- Dette gjelder også kjærestereelasjonen på den digitale arenaen.

Hva kan overgrepsmottakene gjøre?

- Kompetanse på «tradisjonell» kjærestevold gjelder i stor grad for digital kjærestevold også.
 - Hvis noen har problemer i sine offline-liv så øker sannsynligheten for at de har problemer online også.
- Derfor: Spør om det digitale!
 - Melde også dette til politiet.

Spørsmål?

Per Hellevik
p.m.hellevik@nkvts.no

**NASJONALT KUNNSKAPSENTER
OM VOLD OG TRAUMATISK STRESS**